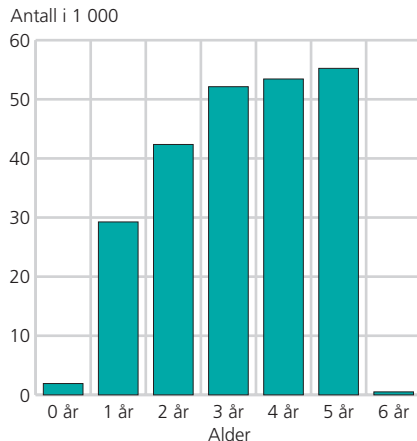

Kvinner dominerer på nesten alle nivåer

Barnehagedekningen blir stadig bedre, og det ansettes flere i barnehagene, men andelen styrere og pedagogiske ledere med godkjent førskolelærerutdanning synker. Nesten «alle» unge deltar i videregående opplæring, og antall lærlinger øker. Stadig flere går direkte fra videregående til høyere utdanning, og en stor andel er ungdom med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn. Det fullføres flere utdanninger ved universitet og høyskoler enn tidligere, og det er flest kvinner som fullfører.

Hilde A. Hollås

Figur 1. Antall barn i barnehage, etter alder. 2006

Kilde: Barnehagestatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Barnehagedekningen blir stadig bedre. I overkant av 80 prosent av alle 1-5-åringer hadde barnehageplass i 2006, det vil si om lag 235 000 barn (se figur 1). I løpet av de siste fem årene har barnehagedekningen økt med 17 prosentpoeng. I 2006 hadde Sør-Trøndelag høyest dekning på nærmere 87 prosent, mens Oslo hadde lavest barnehagedekning med nærmere 77 prosent. Utenom det ordinære tilbudet i barnehage benyttet nærmere 7 500 barn et tilbud i åpen barnehage. Åpne barnehager har ingen fast gruppe av barn, men tar imot barn sammen med foreldre eller andre voksne til lek og sosialt samvær. Dekningsgrad er i denne sammenheng: andel barn i barnehage i prosent av folkemengden i tilsvarende aldersgruppe. Denne definisjonen på dekningsgrad tar ikke hensyn til eventuelle barn på ventelister.

Statistisk sentralbyrås (SSBs) definisjon av dekningsgrad må ikke forveksles med Regjeringens definisjon. Regjeringens mål for barnehageutbyggingen er full barnehagedekning i løpet av 2007. Regjeringens definisjon på full barnehagedekning er at alle som søker barnehageplass innen fristen for hovedopptaket våren 2007, skal få plass i løpet av inneværende år. Definisjonen er Regjeringens målverktøy, ingen permanent definisjon.

Størst vekst i antall barn i private barnehager

Den største veksten i antall barn har vært i de private barnehagene. Av økningen på vel 11 400 barn med barnehageplass var nærmere 6 600 i private barnehager. Selv om private barnehager sto for den største veksten i antall barn, er det fortsatt flest barn (54 prosent) som går i offentlig barnehage.

Det blir flere barn i barnehager som har heldagsplass, og i 2006 hadde 83 prosent av alle barnehagebarn heldagsplass. I løpet av de siste fem årene har det blitt om lag 70 400 flere barn med heldagsplass, en økning på 19 prosentpoeng. Heldagsplass vil si en avtalt oppholdstid på 33 timer eller mer per uke. Det var flere 3-5-åringer som hadde heldagsplass enn 1-2-åringer. Utviklingen de siste ti årene viser at andelen 1-2-åringer og 3-5-åringer med heldagsplass har økt med henholdsvis 6 og 20 prosentpoeng.

Flere minoritetsspråklige barn i barnehage

Det blir flere barn med minoritetsbakgrunn i barnehagene. Minoritetsspråklige barn i barnehage vil si antall barn i barnehage med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk. Ved utgangen av 2006 var det 15 700 minoritetsspråklige barn med barnehageplass, og de utgjorde snaut 7 prosent av alle barn i barnehager. I løpet av de siste fem årene har antall

Hilde Hollås er førstekonsulent i Statistisk sentralbyrå, Seksjon for utdanningsstatistikk (hilde.hollas@ssb.no).

minoritetsspråklige barn i barnehage økt med 6 000. Fra 2005 til 2006 økte antall minoritetsspråklige barn i barnehage mer enn antall barn totalt i barnehagene, henholdsvis 13 og 5 prosent.

Flere barnehageansatte

I takt med at barnehagedekningen øker, ansettes det flere i barnehagene. I perioden 2001 til 2006 har antall ansatte økt med nær 30 prosent. Assistentene har utgjort den største økningen de siste fem årene med 8 800 flere enn i 2001. Det var 510 flere styrere og 5 200 flere pedagogiske ledere i 2006 sammenlignet med 2001.

Kvinner er klart i flertall blant de ansatte i barnehagene, mens snaut en av ti ansatte er menn. Andelen mannlige ansatte har økt i løpet av de siste fem årene fra 7 til 9 prosent. Denne økningen er i tråd med Barne- og familiedepartementets handlingsplan for likestilling i barnehagene 2004-2007, hvor et av hovedmålene er å få flere menn i barnehageyrkene. Men det er langt til målet om 20 prosent menn i barnehagene innen utgangen av 2007.

Andelen styrere og pedagogiske ledere med godkjent førskoleutdanning har gått ned i 2006 sammenlignet med året før. Det er et krav om at alle styrere og pedagogiske ledere i barnehager skal ha godkjent førskolelærerutdanning, men ved utgangen av 2006 var det 87 prosent som hadde denne utdanningen. Dette er en nedgang på drøyt 2 prosentpoeng sammenlignet med året før. Samtidig som barnehagedekningen økte med 11 prosentpoeng fra 2003 til 2006, har andelen styrere/pedagogiske ledere med godkjent førskolelærerutdanning sunket med 4 prosentpoeng i samme periode. En del barnehager må per i dag søke kommunen om dispensasjon fra utdanningskravet for styrere og pedagogisk ledere. Mangelen på førskolelærere i barnehagene har ført til at Regjeringen i 2007 har utarbeidet en strategi for rekruttering av førskolelærere for 2007-2011. Formålet med strategien er at den skal bidra til at mangelen på førskolelærere reduseres, og at det skal bli lettere å rekruttere og beholde førskolelærere i barnehagen.

Færre grunnskoler

Elevtallet i grunnskolen har økt jevnt siden skoleåret 1997/98 og frem til 2005/06. Fra 2005/06 til 2006/07 var det derimot en liten nedgang i antall elever med til sammen 600 elever. Samtidig som elevantallet har vært økende over en lengre periode, har antall grunnskoler gått ned. I løpet av de siste fem årene har det blitt 117 færre grunnskoler. Nedlegging av skoler har stort sett skjedd i kommuner med mange små skoler og gjennomsnittlig få elever per klasse (St.meld. nr.33, 2002-2003).

«Alle» tar videregående

Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende, har rett til tre års videregående opplæring som skal føre frem til studiekompetanse, yrkeskompetanse eller grunnkompetanse. Om lag 92 prosent av alle landets 16-18-åringene benyttet seg av retten og deltok i videregående opplæring høsten 2006. Andelen unge i videregående har holdt seg stabil på over 90 prosent siden 1995.

Andelen innvandrere i videregående opplæring i alderen 16-18 år øker. Elever med innvandrerbakgrunn defineres her som førstegenerasjonsinnvandrere

I 2006 ble det for første gang innhentet og publisert tall om lærekandidater. Lærekandidatordningen (lovfestet 1. august 2000) er et tilbud til elever som sliter, eller forventes å ville slite, med å gjennomføre ordinær fagopplæring. En lærekandidat tar sikte på kompetanse på et lavere nivå enn fag-/svennebrev og gjennomfører opplæring innenfor et begrenset antall mål eller moduler i læreplan for opplæring i bedrift. Opplæringen avsluttes med en kompetanseprøve hvor lærekandidaten får kompetansebevis som sluttdokumentasjon. Ordningen bygger på samme prinsipp som lærlingordningen, og lærekandidaten ansettes i en bedrift på lik linje med en lærling (Buland, Havn, Finbak og Dahl 2007). Denne ordningen er et viktig virkemiddel for å hindre at ungdommer faller fra i videregående opplæring. En overgang til lærekandidatordningen er også et alternativ for lærlinger som ikke mestrer den ordinære fagopplæringen.

(født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre) og personer som er født i Norge av to utenlandsfødte foreldre (etterkommere).

I 2006 var 8 av 10 innvandrere i alderen 16-18 år i videregående opplæring. Andelen unge innvandrere i videregående har økt jevnt siden 2002 og har i løpet av de siste ti årene steget med i alt 7 prosentpoeng. Andelen etterkommere i videregående opplæring er høyere enn andelen førstegenerasjonsinnvandrere. I 2006 var drøyt 70 prosent av førstegenerasjonsinnvandrere i aldersgruppen 16-18 år i videregående. Andelen etterkommere i samme alder var hele 88 prosent. Siden 2000 har andelen unge førstegenerasjonsinnvandrere og etterkommere i videregående steget med henholdsvis 7 og 6 prosentpoeng.

Årsakene til at andelen etterkommere i videregående er større enn andelen førstegenerasjonsinnvandrere, kan blant annet skyldes språk- og utdanningsbakgrunn og botid i Norge. Mange av førstegenerasjonsinnvandrerne tar videregående utdanning i senere alder (Fjeldseth og Trewin 2006).

Flere lærlinger

Det blir stadig flere lærlinger i videregående opplæring. Høsten 2006 var det registrert 34 300 lærlinger, noe som tilsvarer en økning på 10 prosent sammenlignet med året før. Selv om det har vært en økning i antall lærlingeplasser de siste årene, står fortsatt kvalifiserte søkere uten tilbud om læreplass. En del av søkerne som ikke får læreplass i bedrift, velger lærefag i skole. Utdanningsdirektoratet har i 2007 gjennomført en omfattende informasjonskampanje for å øke tilgangen til læreplasser i fylkene. Kampanjen har hatt som målsetning å vise potensielle lærebedrifter hvordan lærlinger er en nyttig resurs for bedriftene, og at det lønner seg å ta inn en lærling.

Høsten 2006 ble det registrert litt over 800 lærekandidater. Syv av ti lærekandidater var gutter. I en rapport fra Norsk institutt for studier av forskning og utdanning, Senter for innovasjonsforskning (NIFU STEP) har forfatterne blant annet sett nærmere på hvilke områder lærekandidatene skiller seg ut fra lærlingene. Det første de trekker frem er hjemmebakgrunn. Lærekandidatene har foreldre med et betydelig lavere utdanningsnivå enn lærlingene, og de bor i langt mindre grad sammen med begge foreldrene. Dette kan bety at de får mindre hjelp og støtte for utdanningen sin hjemme enn det lærlingene får. Det andre forholdet gjelder skolefaglige prestasjoner. Lærekandidatene skilte seg ut sammenlignet med lærlingene, både ved lavere andeler bestått grunnkurs og VKI og ved at de hadde et lavere karakternivå fra grunnskolen (Markussen mfl. 2006).

Færre avlagte fag-/svenneprøver

I skoleåret 2005/06 ble det avlagt om lag 18 600 fag-/svenneprøver. Kandidater som avlegger fag-/svenneprøve er enten lærlinger, praksiskandidater eller elever. Lærlingene gjennomfører opplæringen i en bedrift, praksiskandidatene er personer som går opp til fag- eller svenneprøve på grunnlag av allsidig praksis i faget, og elevene får sin fagopplæring i skolen. Utviklingen de siste fem årene viser at det har vært en nedgang i antall avlagte fag-/svenneprøver. I 2005/06 ble det avlagt drøyt 2 200 færre fag-/svenneprøver enn i 2000/01.

To av ti sluttet underveis

Selv om majoriteten av elevene blir i videregående opplæring frem til de er ferdige, er det en del som velger å slutte underveis. Hva kjennetegner disse

ungdommene? Tall fra Statistisk sentralbyrå som viser gjennomstrømning i videregående opplæring, har tatt utgangspunkt i de som startet et grunnkurs for første gang høsten 2001, og sett på situasjonen til disse etter fem år. Tendensen er at det er flere gutter enn jenter som ikke oppnår studie- eller yrkeskompetanse, og at det er flere elever som slutter før utdanningen er fullført på yrkesfaglige studieretninger enn på allmennfaglige studieretninger. I tillegg ser vi at en mindre andel av de elevene som har innvandringsbakgrunn, særlig gutter, oppnår studie- eller yrkeskompetanse enn gjennomsnittet. Sosial bakgrunn har også stor betydning. Ungdom med høyt utdannede foreldre fullfører hele utdanningsløpet i større grad enn ungdom som har foreldre med lav utdanning.

Årsakene til at noen velger å slutte i videregående er mange og sammensatte. En rapport fra NIFU STEP viser at dette er ungdom med liten støtte for utdanning hjemme, de har foreldre med lav utdanning, og de har lave utdanningssambisjoner (Lødding, Markussen og Vibe 2005). Karakterene elevene har oppnådd på lavere klassetrinn spiller en viktig rolle for kompetanseoppnåelsen i videregående, i tillegg til det å få sitt første ønske innfridd og det å få læreplass (Støren, Helland og Grøgaard 2007).

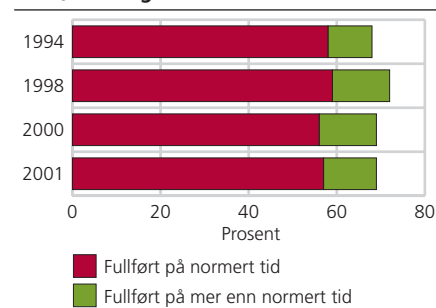
Med utgangspunkt i elever som startet på et grunnkurs for første gang høsten 2001, har SSB tall på hvor mange som har fullført med studie- eller yrkeskompetanse og hvor mange som ikke har oppnådd kompetanse i løpet av fem år. For elever som ikke har oppnådd kompetanse skiller det mellom de som har sluttet underveis i utdanningsløpet, de som har gjennomført VKII/gått opp til fagprøve, men ikke bestått på grunn av stryk i ett eller flere fag, og de som fortsatt er i videregående opplæring. Av de om lag 53 000 elevene som startet på grunnkurs i 2001, oppnådde 69 prosent en studie- eller yrkeskompetanse i løpet av fem år. Det er liten forskjell mellom ulike årskull når det gjelder andelen som oppnår en kompetanse i løpet av fem år. Andelen varierer mellom 68 og 72 prosent i årene 1994, 1998, 2000 og 2001 (se figur 2).

Nær to av ti elever sluttet underveis i utdanningsløpet (se figur 3). Om lag 6 prosent av elevene sluttet før de skulle begynne i VKI. Dette kan ses på som et uttrykk for at en del unge ikke finner seg til rette i videregående skole. De holder ut til slutten av første skoleår før de velger bort videregående, enten for godt eller for en periode. En noe større andel av elevene sluttet i løpet av eller etter VKI, før VKII. En av årsakene til dette kan være at en del av ungdommene har søkt læreplass, men ikke fått tilbud. De velger derfor å slutte istedenfor å ta lærefaget i skole. 6 prosent av elevene gjennomfører hele utdanningsløpet, men på grunn av stryk i ett eller flere fag har de ikke oppnådd noen formell kompetanse. 7 prosent av 2001-kullet var fortsatt i videregående opplæring fem år etter, uten å ha oppnådd studie- eller yrkeskompetanse.

Direkte fra videregående til høyere utdanning

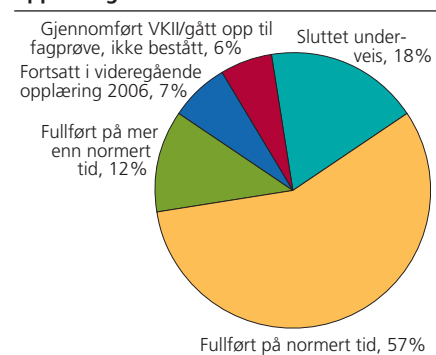
Det er stadig flere som går direkte fra videregående skole og over i høyere utdanning. I løpet av de siste fem årene har andelen som fullførte videregående utdanning med studiekompetanse, og som var i høyere utdanning samme høst, steget med 13 prosentpoeng, fra 26 til 39 prosent. Det er flere jenter enn gutter som går direkte fra videregående til høyere utdanning, henholdsvis 43 og 33 prosent. En årsak til dette kan være at guttene går ut i militær-tjeneste etter videregående skole.

Figur 2. Elever/lærlinger i videregående opplæring som har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse etter fem år. 1994, 1998, 2000 og 2001. Prosent

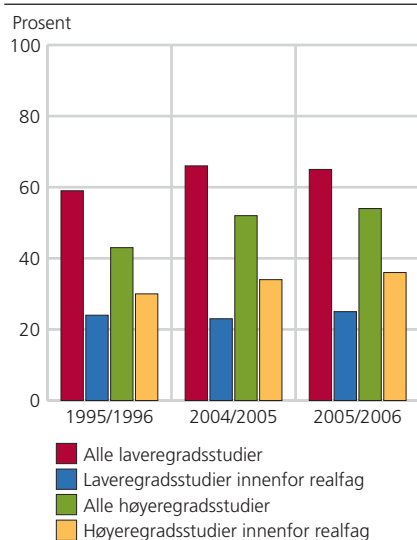
Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3. Status for oppnådd studie- eller yrkeskompetanse i videregående opplæring etter fem år

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 4. **Kvinneandel for fullførte høyere utdanninger. Alle fagfelt og realfag. Prosent**

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

I følge en rapport fra NIFU STEP er det stor forskjell mellom ungdom med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn og ungdom med majoritetsbakgrunn når det gjelder direkte overgang fra videregående til høyere utdanning. Ungdom med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn som har oppnådd studiekompetanse, begynner oftere enn majoritetsungdom i høyere utdanning rett etter videregående utdanning. Andelen etterkommere med ikke-vestlig bakgrunn som går direkte over til høyere utdanning er større enn andelen ikke-vestlige førstegenerasjonsinnvandrere (Støren, Helland og Grøgaard 2007).

Jenter i flertall på folkehøgskolene

En del unge velger å gå et år på folkehøgskole enten før eller etter at de har fullført videregående skole. Høsten 2006 var det 6 200 elever som deltok på folkehøgskolenes helårskurs, og flertallet av elevene var 19 år. Elevantallet ved folkehøgskolene har holdt seg stabilt på over 6 000 de siste fire årene. I skoleåret 2005/06 var nær to tredjedeler av elevene jenter, men antallet gutter økte med 12 prosent sammenlignet med forrige skoleår.

Kvinnedominans i høyere utdanning

Andelen som tar høyere utdanning holder seg stabil. I 2006 deltok tre av ti av alle 19-24 åringer i høyere utdanning. Andelen i høyere utdanning i denne aldersgruppen har holdt seg stabil på 30 prosent siden 2002 og har i løpet av de siste ti årene økt med 3 prosentpoeng. 37 prosent av kvinnene deltar i høyere utdanning, mens andelen menn er 25 prosent. Kvinner har vært i flertall i høyere utdanning i disse årskullene så langt tilbake som i 1981. Andelen innvandrere i nevnte årskull viser at to av ti deltar i høyere utdanning. Deltakelsen har økt med nær 8 prosentpoeng de siste ti årene.

I 2006 var 16 prosent av alle 25-29-åringer i høyere utdanning. I løpet av de siste ti årene har andelen økt med 3 prosentpoeng. Kvinnelige studenter er også her i flertall og har vært det de siste tolv årene. Om lag en av ti innvandrere i disse årskullene deltar i høyere utdanning, og også her har deltakelsen økt med 3 prosentpoeng de siste ti årene.

I en rapport fra NIFU STEP påpekes det at det har vært en stor økning av ungdom med innvandrerbakgrunn som deltar i høyere utdanning. Det er langt færre som er i høyere utdanning av ungdom som er førstegenerasjonsinnvandrere med ikke-vestlig bakgrunn, enn blant etterkommere med ikke-vestlig bakgrunn og ungdom med majoritetsbakgrunn (Støren, Helland og Grøgaard 2007). At førstegenerasjonsinnvandrere henger etter, kan delvis skyldes at noen befinner seg i grunnskole eller i videregående skole dersom de har manglende skolegang fra hjemlandet. I eldre studentkull er førstegenerasjonsinnvandrere relativt sett bedre representert enn blant de yngre studentene (Henriksen 2006).

Flere fullførte utdanninger ved universiteter og høyskoler

I skoleåret 2005/06 ble det fullført flere utdanninger ved landets høyskoler og universiteter enn året før. Drøyt seks av ti utdanninger ble fullført av kvinner. Kvinneandelen har vært økende i flere år, men har holdt seg stabil de siste par årene (se figur 4). Selv om det totalt er flest kvinner som fullfører utdanninger ved høyskoler og universiteter, er det ikke tilfelle på alle fagområdene. Menn er i flertall på avlagte utdanninger innenfor fagfeltet naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag.

Norge har i likhet med andre vestlige land opplevd en svikt i rekrutteringen til ulike realfagsstudier. I 2006 la Regjeringen frem en strategiplan for perioden 2006-2009 med fokus på å styrke realfagene. Strategiplanen «Et felles løft for realfagene» fokuserer på å øke kompetansen i realfag og å bedre rekrutteringen. Tall for 2006 viser at 15 prosent av studentene var i gang med utdanning innenfor naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag. Sammenlignet med 2005 er tallet tilnærmet uendret. I de siste ti årene har antall studenter på realfag økt med 8 prosent.

Kvinnelige studenter har i mange år vært i flertall på fullførte utdanninger på lavere nivå, det vil si fire år eller færre. I skoleåret 2004/05 var det for første gang flere kvinner enn menn som fullførte en utdanning med en varighet på mer enn fire år ved landets universiteter og høyskoler.

Det er flest menn som tar doktorgrad, men antall kvinner med doktorgrad er økende. I studieåret 2005/06 var det henholdsvis 530 menn og 360 kvinner som avla doktorgrad. I løpet av de siste ti årene har antall kvinner med doktorgrad økt mer enn antall menn med doktorgrad. Det blir avlagt flest doktorgrader innenfor fagfeltet naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag.

Langt færre vil studere i Australia

Antall nordmenn som studerer i utlandet, har gått ned (se figur 5). I 2006 var det 11 700 norske studenter i utlandet, en nedgang på nærmere 5 prosent sammenlignet med året før. Australia og Storbritannia har vært populære studieland, men nå er antall norske studenter i disse landene på vei ned. I 2006 var det 20 prosent færre nordmenn som studerte i Australia sammenlignet med året før. I Storbritannia har det vært en nedgang på 8 prosent i samme periode. Til tross for dette er disse to landene, sammen med Danmark, de landene som flest norske studenter velger å studere i.

En av årsakene til nedgangen i antall norske studenter i utlandet kan skyldes Lånkassens studiefinansiering. Studielånet dekker ikke de høye skolepengene, og stipendet har blitt mindre, noe som fører til at studentene må ta opp store lån i Lånkassen for å dekke skolepengene.

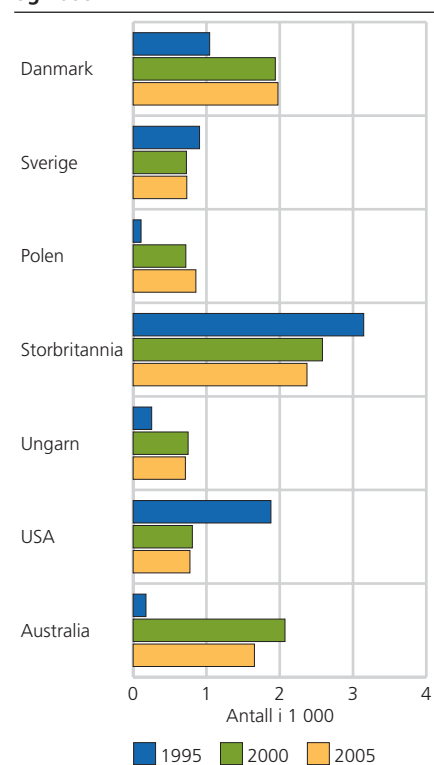
Polen er det landet som har hatt størst økning i antall norske studenter fra 2005 til 2006. Antall utenlandsstudenter har økt også i resten av Europa, men disse landene har likevel langt færre norske studenter enn de mest populære landene.

Kvinner oppnår flest studiepoeng

Kvinner oppnår flere studiepoeng enn menn i alle aldersgrupper. Ett års studier er for heltidsstudenter normert til 60 studiepoeng. En tredjedel av alle studentene opptjente 60 studiepoeng eller flere i skoleåret 2005/2006, mens drøyt 16 prosent ikke oppnådde studiepoeng i det hele tatt. Det er studenter i aldersgruppen 20-24 år som oppnår flest studiepoeng, gjennomsnittlig 50 oppnådde studiepoeng per student. Fagfeltene "helse-, sosial- og idrettsfag" og «primærnæringsfag» hadde den høyeste andelen studenter som oppnådde minst 60 studiepoeng.

Andelen studenter som oppnådde studiepoeng studieåret 2005/2006, var høyere ved høyskolene enn ved universitetene, henholdsvis 86 og 80 prosent.

Figur 5. Norske studenter i utlandet, etter utvalgte studieland. 1. oktober 1996, 2005 og 2006

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

I beregningene er det ikke tatt hensyn til hvorvidt studentene planlegger å studere fulltid eller ikke. Fagfelt og institusjoner med et stort antall deltidstudenter, for eksempel gjennom ulike etter- og videreutdanningstilbud, vil oppnå en lav gjennomsnittsproduksjon per student.

Kvalitetsreformen

På grunn av Kvalitetsreformen som ble iverksatt høsten 2003, har man en overgangsperiode fra gamle fire- og seksårige utdanninger til henholdsvis treårige bachelorgrader og femårige mastergrader. En del studenter vil for eksempel ha begynt på en fireårig utdanning, men har underveis byttet til en treårig bachelorgrad. Gjennomstrømningsstatistikk blir derfor ikke helt sammenlignbar mellom årganger i perioden med overgang fra gammel til ny studieordning.

Referanser

Buland, Trond, Vidar Havn, Liv Finbak og Thomas Dahl (2007): Intet menneske er en øy. Rapport fra evalueringen av tiltak i Satsing mot frafall. SINTEF Teknologi og samfunn. Gruppe for skole- og utdanningsforskning.

Fjeldseth, Trude og Cassie Trewin (2006): *Utdanning*, Statistiske analyser 83, Statistisk sentralbyrå.

Henriksen, Kristin (2006): Studievalg i innvandrerbefolkningen – Bak apotekerdissen, ikke foran tavla, *Samfunnsspeilet* 4, 2006, Statistisk sentralbyrå.

Lødding, Berit, Eifred Markussen og Nils Vibe (2005): «... utnytte sine evner og realisere sitt talent?», Rapport 5, NIFU STEP.

Markussen, Eifred, Berit Lødding, Nina Sandberg og Nils Vibe (2006): Forskjell på folk – hva gjør skolen? Rapport 3/2006, NIFU STEP.

Stortingsmelding nr. 33 (2002-2003): Om ressurs-situasjonen i grunnopplæringen m.m.

Støren, Liv Anne, Håvard Helland og Jens B. Grøgaard (2007): Og hvem stod igjen ...? Slutt-rapport fra prosjektet gjennomstrømning i videregående opplæring blant elever som startet i videregående opplæring i årene 1999-2001 Rapport 14, NIFU STEP.

Blant studentene som oppnådde studiepoeng, var det i gjennomsnitt 43 opp-tjente studiepoeng per student.

Foreldrenes utdanningsnivå teller

Det er stadig flere som fullfører en grad innenfor høyere utdanning. 66 prosent av de som begynte som nye studenter i 1994, fullførte en grad i løpet av ti år. Dette er en økning på 3 prosentpoeng sammenlignet med de studentene som begynte som nye studenter ti år tidligere. For kvinner økte denne andelen med 4 prosentpoeng i samme periode.

Foreldrenes utdanningsnivå er av stor betydning for studentenes gjennomføring av høyere utdanning. For de som var nye studenter i 1994, var andelen som ikke hadde fullført noen grad etter ti år, høyest for de som hadde foreldre med lav utdanning. For de som hadde foreldre med lang høyere utdanning, hadde nesten fire av ti fullført en høyere grad med varighet på mer enn fire år. For studenter med foreldre som hadde grunnskole som høyeste fullførte utdanning, var tilsvarende andel 4 prosent.

Ingeniørutdanningen hadde størst andel studenter som fullførte innen tre år etter første gangs registrering i høyere utdanning blant de treårige laveregradsstudiene. Det var også høy gjennomføringsgrad på de femårige masterutdanningene. De fleste som fullførte «Master of Philosophy» og «Master of Science» gjorde det på normert tid skoleåret 2004/05. Nesten ni av ti av de som fullførte «Master of Philosophy» gjorde det innen fem år etter at de var registrert som student for første gang. Innenfor de seksårige studiene var det farmasistudentene som hadde raskest gjennomstrømning.

Fullføringstid er beregnet ut fra det antall år det er siden studenten første gang var registrert i høyere utdanning. Studenter som ikke fullfører innen forventet fullføringstid, kan ha studert deltid, hatt opphold underveis, byttet studium eller fullført et annet studium tidligere. Det studiet studenten var registrert på første gang, behøver ikke å være det samme som er fullført i 2004/05.

Flest menn med lang, høyere utdanning

Per 1. oktober 2006 var det 6 prosent av befolkningen i alderen 16 år og eldre som hadde lang universitets- og høyskoleutdanning (fire år og mer). I løpet av de siste ti årene har andelen økt med snaut 2 prosentpoeng. Det er flest menn med lang, høyere utdanning, men forskjellen kjønne mellom blir mindre for hvert år. Hver femte person av befolkningen er registrert med kort universitets- og høyskoleutdanning. Denne andelen har økt med fire prosentpoeng fra 1996 til 2006. Kvinner er i flertall og har vært det de siste 23 årene. Flertallet av befolkningen (43 prosent) har videregående skole som høyeste utdanning, mens tre av ti har grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Andelen som kun har grunnskoleutdanning, synker stadig, og den har gått ned med 5 prosentpoeng de siste ti årene.